

ТОРГОВЕЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ЧИННИК ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Паєвська Олена Олександрівна,
*здобувач наукового ступеня доктора філософії,
кафедра міжнародної торгівлі і маркетингу,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
(м.Київ, Україна)*

Науковий керівник: д.е.н., проф. Циганкова Т.М.

Нині, в умовах глобалізації, міжнародна торгівля набуває домінантного значення та включає, практично, всі країни світу, відіграючи вагомий роль у їх розвитку. З метою забезпечення її всеохоплюючого характеру та задля сприяння подальшому зростанню країнами щорічно укладаються двосторонні та багатосторонні торговельні угоди, метою котрих є нівелювання тарифних бар'єрів. Більшість таких угод є основою для міжнародної торговельної інтеграції, котра в свою чергу, сприяє інтенсифікації міжнародних економічних відносин. Підтвердженням цього можуть слугувати укладені регіональні торговельні угоди, кількість котрих у 2018 р., в порівнянні з 1958 р., зросла в 4262 рази.

На основі дослідження емпіричного та методологічного базису процесу інтеграції, виокремлюють наступні її види: торговельна, економічна, політична; та рівні: інтернаціональний, корпоративний. Під міжнародною торговельною інтеграцією слід розуміти процес розвитку стійких торговельно-економічних відносин, з метою лібералізації торгівлі між країнами-учасниками, впровадження єдиної торговельної політики та створення спільного ринку, а також максимального використання переваг від міжнародної кооперації та спеціалізації [2, 5]. Виділяють наступні форми міжнародної торговельної інтеграції [4, 6, 7]:

- Зона преференційної торгівлі, в рамках якої встановлюється відносно нижчі, ніж стосовно третіх країн, тарифні або нетарифні бар'єри у відносинах з країнами-членами регіонального угрупування;

- зона вільної торгівлі – передбачає усунення митних тарифів всередині угрупування, та продовження їх дії в торгівлі з іншими країнами (прикладом є

Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ), Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА), Асоціація держав південно-східної Азії (АСЕАН), Азіатсько-тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС) тощо);

- митний союз – передбачає ліквідацію тарифів всередині об'єднання та спільні тарифи для третіх країн (наприклад, МЕРКОСУР);

- спільний ринок на даному етапі починається виробнича інтеграція, котра передбачає вільний рух факторів виробництва, товарів, послуг і технологій (ЄС).

Для згаданих угруповань торговельна інтеграція відіграє визначальну роль у їх подальшому розвитку та визначенні їх конкурентних позицій у міжнародних економічних відносинах. Також, слід додати, що країни Азійсько-Тихоокеанського регіону, своєму швидкому економічному зростанню завдячують саме процесу активної торговельної інтеграції, причому внутрішньорегіональна торгівля зростала більш швидкими темпами і складала 40% загального обсягу експорту [3].

Не можна оминути, також, питання торговельної інтеграції і на корпоративному рівні. Так, згідно видання «Конкурентоспроможність малого та середнього бізнесу», поглиблення торговельної інтеграції призводить до збільшення внутрішньої доданої вартості близько на 2% та сприяє скороченню розриву рівня конкуренції між малими та великими фірмами на 1,25% [1]. Також, вона сприяє активізації міжнародних торговельних комунікацій як для малих та середніх підприємств, так і для великих ТНК.

Таким чином, можемо підсумувати, що міжнародна торговельна інтеграція є найпоширенішою формою глобальних інтеграційних процесів, яка сприяє посиленню розвитку міжнародних економічних відносин як на інтернаціональному, так і корпоративному рівні. Стунінь інтенсифікації МЕВ залежить від форми торговельної інтеграції. Також, слід відмітити, що кількість торговельно-інтеграційних угруповань постійно зростає, оскільки вони надають можливість країнам-учасникам для швидкого економічного зростання.

Список використаних джерел

1. Deeper-and-wider-trade-integration-more-beneficial-for-small-businesses [Електронний ресурс] // International Trade Centre – Режим доступу до ресурсу: <http://www.intracen.org/news/Deeper-and-wider-trade-integration-more-beneficial-for-small-businesses/>.
2. Trade integration [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://financial-dictionary.thefreedictionary.com/trade+integration>.

3. Yin-Wong Cheung A factor analysis of trade integration: the case of Asian and oceanic economies [Електронний ресурс] / Yin-Wong Cheung, Matthew S. Yiu, Kenneth K. Chow// *Économie internationale*. – 2009. – 119. Р. 5-23.
4. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі / І. Бураковський. – К.: Основи, 1996. – 241 с.
5. Всеукраїнський форум «Україна – це ми» – Міжнародна регіональна інтеграція / 2015р. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://forum.we.org.ua/viewtopic.php?t=18>.
6. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посіб. / Д.Г. Лук'яненко. – К.: КНЕУ, 2005. – 204 с:
7. Сіденко В.Р. Україна в процесах міжнародної інтеграції / В.Р. Сіденко. – Х.: Форт, 2003. – 280 с.